

Dr. Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ
Adana Milletvekili
Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasası'nın 98'inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince **Millî Eğitim Bakanı Sayın Yusuf TEKİN** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 02.07.2026

Dr. Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ
Adana Milletvekili

Üniversitelerin temel işlevi; nitelikli insan kaynağı yetiştirmek, bilimsel araştırma yapmak ve toplumsal kalkınmaya katkı sağlayacak bilgi üretmektir. Bu işlevlerin sürdürülebilirliği ise büyük ölçüde araştırma görevlilerinin çalışma koşullarına ve akademik gelecek güvencelerine bağlıdır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu kapsamında araştırma görevlileri ağırlıklı olarak 33/a ve 50/d statülerinde istihdam edilmektedir. 33/a kadrosu daha sürekli ve güvenceli bir istihdam modeli sunarken, 50/d kadrosu lisansüstü eğitim süreciyle sınırlı, geçici bir statü niteliği taşımaktadır. 50/d kapsamında görev yapan araştırma görevlilerinin doktora eğitimlerini tamamlamalarının ardından kadrolarıyla ilişkilerinin kesilmesi, yıllarca kamu kaynaklarıyla yetiştirilen nitelikli akademik insan kaynağının sistem dışına çıkmasına neden olmaktadır.

Bu durum yalnızca araştırma görevlilerinin özlük haklarını değil; üniversitelerin kurumsal hafızasını, araştırma sürekliliğini ve bilimsel üretim kapasitesini de olumsuz etkilemektedir. Sürekli iş güvencesi kaygısı yaşayan araştırmacıların uzun soluklu ve nitelikli bilimsel çalışmalar yürütmeleri güçleşmekte, birçok genç akademisyen yurt dışına yönelmekte veya akademiden ayrılmaktadır.

Öte yandan, geçmiş yıllarda çeşitli dönemlerde 50/d statüsündeki araştırma görevlilerinin 33/a kadrolarına geçirilmesine yönelik uygulamalar yapılmış olmakla birlikte, bu uygulamalar bütüncül ve kalıcı bir çözüme dönüşmemiştir. Aynı işi yapan araştırma görevlileri arasında farklı istihdam modellerinin sürdürülmesi çalışma barışını zedelemekte, üniversitelerde eşitsizlik algısını güçlendirmektedir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye genelinde devlet üniversitelerinde görev yapan araştırma görevlilerinden kaç kişi 33/a, kaç kişi 50/d statüsünde çalışmaktadır? Bu sayıların üniversitelere göre dağılımı nedir?
2. Son beş yıl içerisinde doktora eğitimini tamamladığı için 50/d statüsündeki kadrosuyla ilişkisi kesilen araştırma görevlisi sayısı kaçtır?
3. Doktora eğitimini tamamladıktan sonra görevine devam edemeyen bu araştırma görevlilerinden kaçının yeniden üniversitelerde akademik kadrolara atanabildiği tespit edilmiş midir?
4. 50/d statüsünde görev yapan araştırma görevlilerinin 33/a kadrolarına geçirilmesine yönelik Bakanlığınız ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yürütülen bir çalışma bulunmakta mıdır?
5. Araştırma görevlileri arasında aynı akademik görevleri yerine getirmelerine rağmen farklı iş güvencesi rejimlerinin uygulanmasının çalışma barışı ve akademik verimlilik üzerindeki etkilerine ilişkin herhangi bir etki analizi yapılmış mıdır?
6. Son beş yılda 50/d statüsünden 33/a statüsüne geçirilen araştırma görevlisi sayısı kaçtır? Bu geçişler hangi ölçütlere göre gerçekleştirilmiştir?
7. Doktora sonrası yetişmiş akademik personelin sistem dışında kalmasının kamu kaynaklarının etkin kullanımı açısından oluşturduğu maliyet konusunda Bakanlığınızın herhangi bir değerlendirmesi bulunmakta mıdır?
8. Üniversitelerde genç akademisyenlerin akademiden ayrılma oranları ile 50/d statüsünün iş güvencesi arasındaki ilişkiye yönelik herhangi bir araştırma veya rapor hazırlanmış mıdır?
9. Akademik beyin göçünün azaltılması amacıyla araştırma görevlilerinin istihdam güvencesini güçlendirmeye yönelik yeni bir yasal düzenleme hazırlanması planlanmakta mıdır?
10. Üniversitelerde araştırma sürekliliğini ve kurumsal bilgi birikimini koruyacak şekilde araştırma görevlisi istihdam sisteminin yeniden yapılandırılmasına yönelik Bakanlığınızın bir takvimi veya çalışması bulunmakta mıdır?